

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la inițiativa legislativă cetățenească de revizuire a Constituției României

Analizând **inițiativa legislativă cetățenească de revizuire a Constituției României**, formulată de un comitet de inițiativă în baza prevederilor Legii nr. 189/1999 privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, republicată, cu modificările ulterioare, transmisă de împuternicitul comitetului de inițiativă, cu adresa înregistrată la Consiliul Legislativ sub nr. R2585 din 21.12.2023, și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1323/21.12.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare, precum și al art. 3 alin. (2) din Legea nr. 189/1999, republicată, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă care face obiectul inițiativei legislative a cetățenilor de revizuire a Constituției, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea unor dispoziții constituționale în sensul garantării posibilității efectuării în numerar a plăților în tranzacțiile economice, precum și în sensul definirii noțiunii de familie ca fiind întemeiată pe căsătoria liber consimțită între un bărbat și o femeie.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor constituționale, fiind incidente prevederile art. 151 din Legea fundamentală.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că soluția legislativă propusă pentru **art. 48 alin. (1)** din Legea fundamentală are un conținut identic cu obiectul inițiativei legislative a cetățenilor de revizuire a Constituției, publicate în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 883/25.11.2015.

Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra respectivei inițiative legislative a cetățenilor prin **Decizia nr. 580/2016** și a constatat că modificarea propusă este constituțională în raport de prevederile art. 152 alin. (1) din Constituție. Curtea a reținut că *„Prin înlocuirea sintagmei «între soți» cu sintagma «între un bărbat și o femeie», se realizează doar o precizare în privința exercitării dreptului fundamental la căsătorie, în sensul stabilirii exprese a faptului că aceasta se încheie între parteneri de sex biologic diferit, acesta fiind, de altfel, chiar semnificația originară a textului. În anul 1991, când Constituția a fost adoptată, căsătoria era privită în România în accepțiunea sa tradițională, de uniune între un bărbat și o femeie”*.

5. Analizând soluțiile legislative preconizate din perspectiva respectării dispozițiilor art. 152 din Legea fundamentală, menționăm că nu au fost identificate încălcări ale limitelor revizuirii Constituției.

6. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, soluțiile legislative preconizate vor face obiectul unor **puncte cuprinse într-un articol unic**, a cărui parte introductivă va avea următoarea redactare:

„Articol unic. - Constituția României, revizuită prin Legea nr. 429/2003, aprobată prin referendumul național organizat în zilele de 18-19 octombrie 2003 și republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.767 din 31 octombrie 2003, se modifică după cum urmează”.

Părțile dispozitive ale punctelor care conțin modificările celor trei articole vor fi redactate astfel:

„1. Articolul 45 va avea următorul cuprins:”;

„2. Articolul 48 va avea următorul cuprins:”;

„3. Articolul 137 va avea următorul cuprins:”.

7. Precizăm că, potrivit art. 6 alin. (4) teza a II-a din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare, „Cetățenii României sunt chemați să își exprime voința prin vot în cadrul referendumului național cu privire la revizuirea Constituției, **în ultima duminică a perioadei de 30 de zile prevăzută la art. 151 alin. (3) din Constituția României, republicată**, calculată de la data adoptării de către Parlament a proiectului legii constituționale, Guvernul având obligația de a aduce la cunoștința publică, de îndată, prin mijloace de comunicare în masă, textul acestuia și data referendumului național.

Având în vedere aceste dispoziții, norma propusă pentru **actualul art. IV** se va elimina ca superfluă.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 19/08.01.2024